

31983L0417

26.8.1983.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 237/25

DIREKTIVA VIJEĆA**od 25. srpnja 1983.****o usklađivanju zakonodavstava država članica koja se odnose na određene mliječne bjelančevine (kazeine i kazeinate) namijenjene za prehranu ljudi**

(83/417/EEZ)

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske ekonomske zajednice, a posebno njegov članak 100.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽²⁾,uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora ⁽³⁾,

budući da zakoni i drugi propisi na snazi u nekim državama članicama definiraju sastav i proizvodne karakteristike kazeina i kazeinata namijenjenih za prehranu ljudi, zajedno s uvjetima kojima ti proizvodi moraju udovoljavati kako bi se u pogledu njih mogle koristiti određene oznake ili kako bi njihova upotreba u pripremi druge hrane mogla biti dopuštena; budući da takve odredbe trenutačno ne postoje u drugim državama članicama;

budući da je ova situacija takva da ometa slobodu kretanja kazeina i kazeinata namijenjenih za prehranu ljudi te stvara uvjete nepoštenog tržišnog natjecanja među korisnicima; budući da stoga izravno utječe na uspostavljanje i funkcioniranje zajedničkog tržišta;

budući da je stoga potrebno na razini Zajednice odrediti pravila koja se moraju poštovati u pogledu sastava i označavanja tih proizvoda;

budući da se trenutačno jestivi kazeini i kazeinati u pravilu ne prodaju krajnjem potrošaču; međutim, budući da će se, ako bi došlo do takve prodaje, primijeniti i Direktiva Vijeća 79/112/EEZ od 18. prosinca 1978. o usklađivanju

zakonodavstava država članica u odnosu na na označavanje, prezentiranje i reklamiranje hrane za prodaju krajnjem potrošaču ⁽⁴⁾;

budući da je, s druge strane, s ciljem olakšavanja trgovine preporučljivo na razini Zajednice donijeti pravila za označavanje primjenljiva na jestive kazeine i kazeinate namijenjene za upotrebu unutar trgovine;

budući da preliminarni program Europske ekonomske zajednice za zaštitu potrošača i informacijsku politiku ⁽⁵⁾ predviđa djelovanje Zajednice u područjima koja su od posebne važnosti za zaštitu zdravlja i sigurnosti potrošača, poglavito u području hrane;

budući da postupak definiranja postupaka uzorkovanja i metoda analize potrebnih za ispitivanje sastava i ostalih svojstava ovih proizvoda predstavlja tehničku provedbenu mjeru čije donošenje treba biti povjereno Komisiji radi pojednostavnjenja i ubrzanja postupka;

budući da je, u svim slučajevima u kojima Vijeće ovlasti Komisiju da provede pravila primjenljiva na hranu namijenjenu prehrani ljudi, potrebno predvidjeti postupak za uspostavljanje bliske suradnje između država članica i Komisije unutar Stalnog odbora za hranu koji je osnovan Odlukom Vijeća 69/414/EEZ ⁽⁶⁾,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

1. Ova se Direktiva odnosi na mliječne bjelančevine, kako je definirano u prilogima, namijenjene prehrani ljudi te na njihove smjese.

⁽¹⁾ SL C 50, 24.2.1979., str. 5.

⁽²⁾ SL C 140, 5.6.1979., str. 174.

⁽³⁾ SL C 247, 1.10.1979., str. 54.

⁽⁴⁾ SL L 33, 8.2.1979., str. 1.

⁽⁵⁾ SL C 92, 25.4.1975., str. 1.

⁽⁶⁾ SL L 291, 29.11.1969., str. 9.

2. Za potrebe ove Direktive:
- „kazein” znači glavna bjelančevina mlijeka, oprana i osušena, netopiva u vodi i dobivena od obranog mlijeka postupcima taloženja:
 - dodatkom kiseline, ili
 - mikrobiološkim zakiseljavanjem, ili
 - upotrebom sirila, ili
 - upotrebom drugih enzima za zgrušavanje mlijeka,
 uz mogućnost prethodne upotrebe postupaka ionske izmjene te postupaka koncentriranja;
 - „kazeinati” znači proizvodi dobiveni sušenjem kazeina obradenih sredstvima za neutralizaciju,
 - „obrano mlijeko” znači mlijeko jedne ili više krava kojem nije ništa dodano te kojem je smanjena samo količina masti.

Članak 2.

Države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale da se:

- proizvodi definirani u prilogima mogu se stavljati na tržište samo ako su u skladu s definicijama i pravilima utvrđenim u ovoj Direktivi i njezinim prilogima, i
- proizvodima koji ne udovoljavaju kriterijima utvrđenim u prilogima daju nazivi i budu označeni na način koji kupca neće dovesti u zabludu u pogledu njihove prirode, kvalitete ili upotrebe.

Članak 3.

Nazivi navedeni u prilogima rezervirani su za definirane proizvode i moraju se koristiti u trgovini za označavanje tih proizvoda.

Članak 4.

1. Ne dovodeći u pitanje Direktivu 79/112/EEC i ne dovodeći u pitanje odredbe koje će Zajednica donijeti u pogledu označivanja hrane koja nije namijenjena krajnjem potrošaču, jedine obvezne pojedinosti koje moraju biti označene na pakovanjima, spremnicima ili deklaracijama proizvoda definiranih u prilogima, pojedinosti koje moraju biti jasno vidljive, lako čitljive i napisane neizbrisivim slovima, su sljedeće:

- (a) naziv rezerviran za te proizvode u skladu s člankom 3. uz, u slučaju kazeinata, oznaku kationa ili kationâ;
- (b) u slučaju proizvoda koji se stavljaju na tržište kao smjese:
 - riječ „smjesa ...” nakon koje slijede nazivi različitih proizvoda koji sačinjavaju smjesu, po opadajućem redoslijedu s obzirom na masu,
 - oznaka kationa ili kationâ u slučaju kazeinata ili kazeinata,
 - udio bjelančevina u slučaju mješavina koje sadrže kazeinate;
- (c) neto količina izražena u sljedećim jedinicama mase: kilogramima ili gramima. Do kraja prijelaznog razdoblja tijekom kojeg je u Zajednici dopuštena upotreba imperijalnih mjernih jedinica sadržanih u poglavlju D Priloga Direktivi Vijeća 71/354/EEZ od 18. listopada 1971. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na mjerne jedinice⁽¹⁾, kako je zadnje izmijenjena Direktivom 76/770/EEZ⁽²⁾, Irska i Ujedinjena Kraljevina mogu dozvoliti da količine budu iskazane samo u imperijalnim mjernim jedinicama izračunanim na temelju sljedećih stopa konverzije:
 - 1 ml = 0,0352 unce tekućine,
 - 1 l = 1,760 pinta ili 0,220 galona,
 - 1 g = 0,0353 unce (*avoirdupois* mjerni sustav),
 - 1 kg = 2,205 funte;
- (d) ime ili tvrtka i adresa proizvođača ili pakiratelja ili prodavatelja s poslovnim nastanom u Zajednici;

međutim, u slučaju domaće proizvodnje, države članice mogu zadržati na snazi nacionalne odredbe koje zahtijevaju navođenje pojedinosti o proizvodnom objektu ili objektu u kojem se provodi pakiranje;

- (e) u slučaju proizvoda uvezenih iz trećih zemalja, naziv zemlje podrijetla;
- (f) datum proizvodnje ili neku drugu oznaku pomoću koje je moguće identificirati seriju.

2. Države članice zabranit će stavljanje na tržište jestivih kazeina i kazeinata na svojem državnom području ako pojedini iz stavka 1., točaka (a), (b), (e) i (f) nisu navedene na jeziku

⁽¹⁾ SL L 243, 29.10.1971., str. 29.

⁽²⁾ SL L 262, 27.9.1976., str. 204.

koji je lako razumljiv kupcu, osim ako kupcu takve informacije nisu pružene drugim sredstvima; ova odredba ne isključuje navođenje tih pojedinosti na nekoliko jezika.

Pojedinosti navedene u stavku 1. točki (b), trećoj alineji, točkama (c), (d) i (e), trebaju biti navedene samo u popratnom dokumentu. Za prijevoz u rasutom stanju ovo odstupanje može se proširiti na točku (b), drugu alineju i točku (f).

Članak 5.

Ne dovodeći u pitanje odredbe Zajednice koje će biti donesene u području zdravlja i higijene u vezi s osnovnim tvarima iz priloga I. i II., takvi proizvodi moraju biti podvrgnuti toplinskoj obradi nakon koje je test na fosfatazu negativan.

Članak 6.

1. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale da trgovina proizvodima iz članka 1. koji udovoljavaju definicijama i pravilima utvrđenim u ovoj Direktivi i njezinim prilogima ne može biti ometana primjenom neusklađenih nacionalnih odredaba kojima se uređuju sastav, proizvodne specifikacije, pakiranje ili označavanje tih proizvoda ili hrane općenito.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se na neusklađene odredbe koje su opravdane na temelju:

- zaštite javnog zdravlja,
- sprečavanja prijevare, osim ako bi takve odredbe mogle ometati primjenu definicija i pravila utvrđenih ovom Direktivom,
- zaštite industrijskog i komercijalnog vlasništva, oznaka izvora, registrirane oznake podrijetla te sprečavanja nepoštenog tržišnog natjecanja.

Članak 7.

1. Ako, na temelju novih informacija ili ponovne procjene postojećih informacija provedene nakon donošenja ove Direktive, neka od država članica ustanovi da postoje detaljni dokazi da se u proizvodima navedenim u prilogima I. i II. upotrebljava vaju neke od tvari navedenih u njima ili da maksimalna količina

takve tvari koja smije biti upotrijebljena predstavlja opasnost za zdravlje ljudi, čak i ako udovoljava odredbama ove Direktive, ta država članica može privremeno obustaviti ili ograničiti primjenu tih odredaba na svom državnom području. Ona o tome odmah obavješćuje ostale države članice i Komisiju te navodi razloge za svoju odluku.

2. Komisija što je prije moguće razmatra razloge koje je navela ta država članica te se savjetuje s državama članicama unutar Stalnog odbora za hranu; ona odmah dostavlja svoje mišljenje i poduzima odgovarajuće mjere.

3. Ako Komisija smatra da su izmjene Direktive potrebne kako bi se otklonile poteškoće iz stavka 1. i zaštitilo zdravlje ljudi, pokreće postupak predviđen u članku 10. s ciljem donošenja tih izmjena. U tom slučaju, država članica koja je donijela zaštitne mjere može ih zadržati dok izmjene ne stupe na snagu.

Članak 8.

Vijeće, djelujući na prijedlog Komisije, donosi kriterije čistoće za pomoćne tvari navedene u prilogima, ako je potrebno.

Članak 9.

U skladu s postupkom utvrđenim u članku 10., određuje se sljedeće:

- (a) metode analize potrebne za provjeru kriterija čistoće iz članka 8.;
- (b) postupke uzorkovanja i metode analize potrebne za provjeru sastava i proizvodnih specifikacija tijekom proizvodnje proizvoda definiranih u prilogima.

Članak 10.

1. Kod pozivanja na postupak utvrđen u ovom članku, predmet dostavlja Stalnom odboru za hranu koji je osnovan Odlukom 69/414/EEZ, dalje u tekstu „Odbor”, njegov predsjednik, bilo na vlastitu inicijativu ili na zahtjev predstavnika države članice.

2. Komisija dostavlja Odboru nacrt mjera koje treba donijeti. Odbor daje svoje mišljenje o tom nacrtu u roku koji predsjednik Odbora odredi uzimajući u obzir hitnost predmeta. Odbor

donosi odluku većinom od najmanje 45 glasova, a glasovi država članica ponderiraju se u skladu s člankom 148. stavkom 2. Ugovora. Predsjednik ne sudjeluje u glasovanju.

3. (a) Komisija donosi razmatrane mjere ako su u skladu s mišljenjem Odbora.
- (b) Ako razmatrane mjere nisu u skladu s mišljenjem Odbora ili ako takvo mišljenje nije izdano, Komisija Vijeću odmah dostavlja prijedlog o mjerama koje treba poduzeti. Vijeće odlučuje kvalificiranom većinom.
- (c) Ako po isteku razdoblja od tri mjeseca od datuma kad je predmet dostavljen Vijeću, Vijeće nije donijelo odluku, Komisija donosi predložene mjere.

Članak 11.

Ova se Direktiva ne primjenjuje na proizvode iz članka 1. namijenjene za izvoz u treće zemlje.

Članak 12.

Države članice donose izmjene svog zakonodavstva koje mogu biti potrebne radi usklađivanja s ovom Direktivom i odmah o tome obavješćuju Komisiju; tako izmijenjeno zakonodavstvo primjenjuje se tako da:

- dozvoli trgovinu proizvodima koji su u skladu s ovom Direktivom, najkasnije dvije godine od priopćenja o Direktivi ⁽¹⁾,
- zabrani trgovinu proizvodima koji nisu u skladu s ovom Direktivom tri godine nakon priopćenja o Direktivi.

Članak 13.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 25. srpnja 1983.

Za Vijeće

Predsjednik

C. SIMITIS

⁽¹⁾ Ova je Direktiva priopćena državama članicama 2. kolovoza 1983.

PRILOG I.

JESTIVI KAZEINI

I. NAZIVI I DEFINICIJE

- (a) „*Jestivi kiseli kazein*” znači jestivi kazein dobiven taloženjem uz upotrebu pomoćnih sredstava i mljekarskih kultura navedenih u odjeljku II. točki (d) koji udovoljava zahtjevima propisanim u odjeljku II.
- (b) „*Jestivi slatki kazein*” znači jestivi kazein dobiven taloženjem uz upotrebu pomoćnih sredstava navedenih u odjeljku III. točki (d) koji udovoljava zahtjevima propisanim u odjeljku III.

II. ZAHTJEVI PRIMJENLJIVI NA „JESTIVI KISELI KAZEIN”

(a) **Osnovni čimbenici sastava**

1. Maksimalni maseni udio vode	10,0 %
2. Minimalni maseni udio mliječnih bjelančevina izražen na osušeni ekstrakt uz minimalni maseni udio kazeina	95 % 90 %
3. Maksimalni maseni udio mliječne masti izražen na suhu tvar	2,25 %
4. Maksimalna kiselost, koju je moguće titrirati, izražena utroškom 10-postotne otopine natrijevog hidroksida	0,27 ml/g
5. Maksimalni maseni udio pepela (uključujući P ₂ O ₅)	2,5 %
6. Maksimalni maseni udio bezvodne laktoze	1 %
7. Maksimalna količina taloga (spaljene čestice)	22,5 mg u 25 g

(b) **Kontaminanti**

Maksimalna količina olova	1 mg/kg
---------------------------	---------

(c) **Nečistoće**

Bez stranih tvari (kao što su čestice drva ili metala, dlake ili dijelovi kukaca)	u 25 g
---	--------

(d) **Neškodljive pomoćne tvari i bakterijske kulture prikladne za prehranu ljudi**

- i. — mliječna kiselina (E 270)
- kloridna kiselina
 - sumporna kiselina
 - limunska kiselina (E 330)
 - octena kiselina (E 260)
 - ortofosforna kiselina
- ii. — sirutka
- mljekarske kulture koje proizvode mliječnu kiselinu

(e) **Senzorska svojstva**

1. *Miris*: bez stranih mirisa
2. *Izgled*: boja u rasponu od bijele do žućkasto bijele; proizvod ne smije sadržavati grudice koje se ne razdjeljuju pod slabim pritiskom.

III. ZAHTJEVI PRIMJENLJIVI NA „JESTIVI SLATKI KAZEIN”**(a) Osnovni čimbenici sastava**

1. Maksimalni maseni udio vode	10 % m/m
2. Minimalni maseni udio mliječnih bjelančevina izražen na suhu tvar uz minimalni maseni udio kazeina	84 % 95 %
3. Maksimalni maseni udio mliječne masti izražen na suhu tvar	2 %
4. Maksimalni maseni udio pepela (uključujući P ₂ O ₅)	7,5 %
5. Maksimalni maseni udio bezvodne laktoze	1 %
6. Maksimalna količina taloga (spaljene čestice)	22,5 mg u 25 g

(b) Kontaminanti

Maksimalna količina olova	1 mg/kg
---------------------------	---------

(c) Nečistoće

Mez stranih tvari (kao što su čestice drva ili metala, dlake ili dijelovi kukaca)	u 25 g
---	--------

(d) Neškodljive pomoćne tvari prikladne za prehranu ljudi

- sirila
- ostali enzimi za zgrušavanje mlijeka

(e) Senzorska svojstva

1. *Miris:* bez stranih mirisa
 2. *Izgled:* boja u rasponu od bijele do žućkasto bijele; proizvod ne smije sadržavati grudice koje se ne razdjeljuju pod slabim pritiskom.
-

PRILOG II.

JESTIVI KAZEINATI

I. NAZIVI I DEFINICIJE

„Jestivi kazeinati” znači kazeinati dobiveni od jestivih kazeina upotrebom sredstava za neutralizaciju čija je kakvoća prikladna za upotrebu u proizvodnji hrane koja su navedena u odjeljku II. točki (d), i koji udovoljavaju zahtjevima propisanim u odjeljku II.

II. ZAHTJEVI PRIMJENLJIVI NA JESTIVE KAZEINATE

(a) **Osnovni čimbenici sastava**

1. Maksimalni maseni udio vode	8 %
2. Minimalni maseni udio mliječne bjelančevine kazeina izražen na suhu tvar	88 %
3. Maksimalni maseni udio mliječne masti izražen na suhu tvar	2,0 %
4. Maksimalni maseni udio bezvodne laktoze	1,0 %
5. pH vrijednost	6,0 do 8,0
6. Maksimalna količina taloga (spaljene čestice)	22,5 mg u 25 g

(b) **Kontaminanti**

Maksimalna količina olova	1 mg/kg
---------------------------	---------

(c) **Nečistoće**

Bez stranih tvari (kao što su čestice drva ili metala, dlake ili dijelovi kukaca)	u 25 g
---	--------

(d) **Pomoćne tvari prikladne za upotrebu u proizvodnji hrane**

(neobvezna neutralizirajuća i puferska sredstva):

hidroksidi	}	natrija
karbonati		kalija
fosfati		kalcija
i citrati		amonijaka
		i magnezija

(e) **Svojstva**

1. *Miris*: vrlo blagi strani okusi i mirisi.
2. *Izgled*: boja u rasponu od bijele do žućkasto bijele; proizvod ne smije sadržavati grudice koje se ne razdjeljuju pod slabim pritiskom.
3. *Topljivost*: gotovo potpuno topljivo u destiliranoj vodi, uz izuzetak kalcijevog kazeinata.